

WORD

WWW.WORD-UPPSALA.SE
NUMMER 27
APRIL 2011

SEX & KÄRLEK
Frågor & svar

Stil på
JOHN BAUER

I stan
EUROKID

Tema Media

Vi fyller fem!

UPPSALAS GYMNASIE-
TIDNING JUBILERAR

KÄNDIS
Henrik Torehammar

Pegasen, Bärbart
och de andra

**UPPSALAS
SKOLTIDNINGAR**

Sport
**SPORTER I
MEDIESKUGGA**

Jag brukar säga att problemet är modebloggarna och 90-talisterna, men de är ju inget problem.

Brunchrapportens programledare Henrik Torehammar **32**

WORD #27
Tema Media
OMSLÅSFOTO
Elina Meuller,
modell Simon Dunder

KONTAKT

red@word-uppsala.se
Barnombudsmanen i Uppsala
Kungsgatan 47a, 753 21 Uppsala
018-69 44 99
sms: 070-645 31 41
www.word-uppsala.se

ANSVARIG UTGIVARE

Ida B Lindman
ida.lindman@dinbarnombudsman.nu

CHEFREDAKTÖR, LAYOUT

Mårten Markne
red@word-uppsala.se

ANNONSER

Mårten Markne
red@word-uppsala.se

TRYCK

Elanders

ISSN

1654-0808

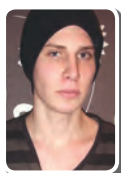
WORD GÖRS AV unga för unga. Word är en kanal mellan ungdomar och de som bestämmer i Uppsala och ska nå så många unga som möjligt i Uppsala. Word ges ut av Barnombudsmanen i Uppsala, en ideell förening. Vi får stöd från barn- och ungdomsnämnden, socialnämnden för barn och unga samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun. Word handutdelas på gymnasieskolorna, samt finns på bibliotek m fl ställen.

- 03 Hör upp!**
Use the force.
- 07 Ungdom**
Hamid "Eurokid" Elamin.
- 08 Test**
Vem är du bakom tidningen?
- 10 I stan**
Skolmedier.
- 12 Mode**
Stil på John Bauer.
- 14 Person**
Reklambyrå-vd:n Tommy.
- 16 Politik**
Debatt.
- 17 Word fem år!**
Så funkar det.
- 24 Råd om problem**
Frågor och svar.
- 26 Sex**
Frågor och svar.
- 28 Sport**
Sporter i medieskugga.
- 29 Kultur**
Film, musik och spel.
- 33 Demo**
Fyra stråkar i Tetra.
- 34 Kändis**
Henrik Torehammar.
- 35 Wordare**
Några av oss som gör Word.

AGNES
NYLANDER
skribent

ERIK
CEDERVALL
skribent

ELLEN
PAN
skribent

ADAM
HULTÉN
skribent

MÅRTEN
MARKNE
chefred.

NADIA
CHACHE
skribent

NORA
SEGERDAHL
illustratör

POLAT
AKGÜL
skribent

SABINA
EL-BEB
skribent

5

inte-missa-
händelser
i vår

Mötesplatsen Kom och diskutera med Uppsalas politiker och tjänstemän. Grand, 12 april.

Word 5 år! Fem år sedan Word #1 kom ut. 19 april.

Byt och fynda på Vox. 7 maj.

Shakespeare: elever på ITG spelar *En midsommarnattsdröm*. Vox, maj.

Skivor: snart är det student!

FOLKETS VAPEN

UNDER DEMONSTRATIONERNA I Egypten stängdes internet av och invånarna kunde inte komma i kontakt med resten av världen. Men man hittar alltid ett sätt att kommunicera, förr eller senare.

Media har genom tiderna blivit något som gör att man kan resa förbi lagar och isoleringar. Med hjälp av media blev folket i Egypten större och mer uppmärksammat, vilket väckte känslor världen runt. Det egyptiska folkets röster blev hörda genom media – ett fredligt vapen.

Media är inte bara något som tar upp aktuella händelser. Vi kan gräva oss in till en annan tid och utforska. Med kameran kan vi arkivera fotografier för senare användning. Inte minst när det kommer till den rörliga bilden kan vi se och lära oss mycket om hur det var förr.

Det som är fascinerande är att vi med tiden ser hur starka och påverkande medierna har varit och fortfarande är.

DET FINNS FLERA olika sätt hur vi kan använda oss av media. Vi kan till exempel använda oss av "the force" inom journalistiken för att uttrycka oss. Genom journalistik kan vi få information som kan användas på ett dåligt sätt men också medvetet.

Men samtidigt som folket har en stor betydelse i det hela så är det nästan aldrig folket som har kontroll över media.

Vi kan exempelvis titta på Ryssland, en demokrati där alla nationella tv-kanaler ägs av staten, eller på Berlusconi, som äger fem nationella tv-kanaler samtidigt som två tredjedelar av italienarna avgör hur de ska rösta genom att titta på tv. Då är det lätt att hjärntvätta och påverka medborgarna som marionettdockor.

MED HJÄLP AV media har även de stora makthavarna kontroll över sina medborgare och när de tappar den kontrollen känner makthavarna rädsla – som kan leda till att de gör ett sådant ynkligt och patetiskt beslut att försöka stänga av medierna som i Egypten.

Flera revolutioner har slagits ner genom åren men media är en växande revolution som precis har börjat. •

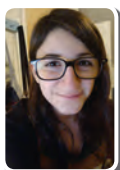
Nadia Chache
nadia@word-uppsala.se

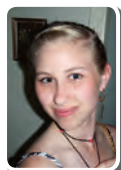
Bild: Elna Meuller, Elna Nilsson, Felix Lidéri, Axel Forsberg

JENNI
JALONEN
fotograf

TANIA
MUKHTAR
skribent

SOFIA
JANSON
skribent

SONJA
WINKERT
skribent

AXEL
FORSBERG
fotograf

ELINA
MEULLER
fotograf

CHRISTO-
PHER HEDIN
skribent

Dessutom medverkar

Elina Nilsson, Felix Lidéri,
Hannes Koort, Simon Dunder,
Tove Wendelin och praktikan-
terna på sidan 31!

Fotoutställning

De bästa bilderna från Words fem år,
alla tagna av unga fotografer från Uppsala.

Forumgallerians övervåning
Invigning: 15/4 klockan 16-19

Word fyller fem!

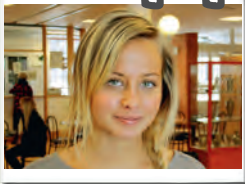
facebook.com/tidningenword

Vad undrar du om skolan i Uppsala?

erica aldenbäck, 16 år
varför får inte ALLA byta
betygssystem?

karoline shoar, 17 år
när kommer vi få bättre
skolmat?

När det i höst kommer ett nytt betygssystem är det efter beslut av riksdagen. Staten delar nämligen ansvaret för skolan med kommunerna: staten beslutar om lagar, kursplaner, läroplaner och betyg, samt utbildar lärare, kommunerna har hand om innehållet i utbildningen och ger pengar till både kommunala skolor och friskolor, baserat på bland annat antal elever i skolan. När staten bestämmer om stora förändringar, brukar det gälla dem som börjar gymnasiet ett visst år. Eftersom betygen hänger ihop med kursplaner så skulle det bli väldigt besvärligt inte minst för eleverna om betygen plötsligt skulle räknas på ett annat sätt.

Så här funkar skolmaten på de kommunala gymnasieskolorna: mat-sedlarna planeras så att råvarorna kostar 8.10 kronor/portion. Sedan är det upp till varje rektor att bestämma hur mycket maten FÅR kosta. Har en skola ont om pengar kan det betyda mindre pengar till mat. Även där det finns tillagningskök så består ofta "matlagning" av värming av förproducerade komponenter. Av den mat som serveras i skolorna är 15 procent baserat på ekologiska livsmedel. Bra skolmat handlar inte bara om resurser, utan väldigt mycket om engagemang och arbetsglädje hos de som arbetar med frågorna.

fakta om skolan i uppsala

- Varje gymnasieelev kostar i genomsnitt 95 000 kronor per år. De olika programmen kostar olika mycket.
- År 2010 gick 23 procent av eleverna i en fristående gymnasieskola.
- 2011 räknar kommunen med att skola och förskola kommer att kosta nästan 4 miljarder kronor, varav 748 miljoner går till gymnasieskolan. Då utgår man från att 77 procent av Uppsalaungdomarna i åldern 16-19 år går på gymnasiet, närmare bestämt 7 803 elever.

jag har 11 miljarder kronor! vad skulle du göra med så mycket pengar?

Även denna sommar förvandlas Grands nedervåning till ett sommarparadis. Glassbar, livescen & ny sommarmeny!

Cafét har öppet hela sommaren från 17 juni-13 augusti
Onsdag, torsdag, fredag & lördag klockan 16-22

Grand, Trädgårdsgatan 5, Uppsala. För mer info: adda Familjen Grand på Facebook. Alltid drogmitt!

Vill du ha jobb?

Går du på gymnasiet?
Vill du arbeta med inflytande?
Vill du arbeta med ungdomar?
Bli samordnare på Mötesplatsen!

Vi söker dig som kan jobba några timmar i veckan.
Du ska gå på gymnasiet.
Du får lön.

Mötesplatsen

På Mötesplatsen träffas Uppsalas unga och de som bestämmer. De lyssnar på varandra för att beslut som rör unga ska bli bättre.

Kom och se hur det funkar!

Sista Mötesplatsen för våren:
tisdag den 12 april

Alltid gratis mat och fika för unga.
Alltid 17.30.
Alltid på Grand

motesplatsen.net

3 x skol-kamper

Tidigare i vår var det den stora Friskolekampen där sju friskolor gjorde upp på Fyrishov, men än är det roliga inte över för året.

Kvarvarande skolkamper att se fram emot:

Katte-Skrapankampen: en klassiker. Båda skolorna är revanschugna – förra

året slutade det oavgjort! Så boka in måndagen 30 maj i kalendern.

Slaget: den 25 maj hålls kampen mellan Rosendal och Fyrisskolan.

Celsius egen kamp mellan klasserna går av stapeln dagen efter Slaget, alltså den 26 maj.

Friskolekampen 2011. Foto: Viktoria Eriksson

Rappare på upp-gång

Ålder: 19 år. Bor: Uppsala.

Hamid "Eurokid" Elamin

Hamid är Uppsalarrapparen på uppgång vars nya låt spelats på Sveriges Radio. Bakom framgångs-sagan lever han dock som hemlös gymnasieelev.

Hälften av de som intervjuat mig har gjort det för att jag har en ovanlig historia att berätta.

Var finner du inspiration till din musik?

– Min konst är tagen direkt ur min vardag. Människor blir ofta chockade när jag berättar att det var just vår konversation som inspirerade en låt.

Hur har du klarat dig som hemlös?

– Jag förlorade all kärlek till musiken när jag blev hemlös, men när jag började på Jensen träffade jag några fantastiska människor. Det var då jag började skriva igen.

Har din livssituation någon gång hjälpt dig?

– Jag måste nog säga att den har det, både när det gäller mitt liv och min karriär. Jag dömer inte längre människor. När det gäller min karriär så är jag inte naiv, jag är väl medveten om att hälften av de personer som intervjuat mig bara gjort det för att jag har en ovanlig historia att berätta. Det gör mig frustrerad ibland.

Har det blivit en del av din image att vara

hemlös?

– Nej. Jag önskar verkligen att bloggar och tidningar kunde sluta referera till mig som "den hemlösa rapparen".

Har du påverkats av uppmärksamheten i media?

– Absolut, folk känner igen mig. Det stör mig när en del läser artiklarna och säger att i Sverige är min situation omöjlig, och att jag förmodligen ljugar.

Text: Ellen Pan
Foto: Elina Nilsson

Wordtest
#27

Vem är du bakom tidningen?

Text: Hannes Koort • Illustration: Simon Dunder

Detta snabba test hjälper dig att välja rätt läsning efter din personlighetstyp.

VAD ÄTER DU TILL FRUKOST?

- 1 Varierar mellan gröt, müsli och mackor – bara jag hinner få i mig något.
- 2 Flingor, rostat bröd eller ibland ingenting alls.
- 3 Fullkornsflingor, hemgjord müsli, färskpressad juice eller en grape.
- 4 Går upp i tid och brygger kaffe, dricker det med baguetter och utsökt marmelad.

TROR DU PÅ HOROSKOP?

- 1 Ingen aning, det intresserar mig inte så mycket.
- 2 Ja, de stämmer alltid så bra med mitt liv!
- 3 Absolut, min tidning har det bästa horoskopet för mig.
- 4 Nej, inte kan man tro på sådant.

VAD SER DU HELST PÅ TV?

- 1 Nyheterna, sport och *Melodifestivalen*, *Halv åtta hos mig* (programmet, inte en invit).
- 2 Mest serier, följer *Big brother*.
- 3 Matlagningsprogram och reseprogram
- 4 *Aktuellt*, *Debatt*, naturprogram och dokumentärer.

VAD GÖR DU HELST EN FREDAG?

- 1 Är hemma eller hos bekanta och umgås.
- 2 Fest, fest, fest!
- 3 Cyklar över till bästa vännen och ser en film.
- 4 Sätter mig i soffan och trivs till *På spåret*, det är ju en dag i morgon också.

ÄR DU INTRESSERAD AV POLITIK?

- 1 Det som rör mitt parti när det närmar sig val.
- 2 Nej, jag bryr mig inte så mycket.
- 3 Jag vet vilket parti som intresserar mig, mer än så tänker jag inte säga!
- 4 Politik, utrikes och inrikes, är något som intresserar mig.

När det finns tid över träffar du vänner, gör fåniga test i en tidning eller läser en bok.

ANNONS

MYCKET SKJUTSANDE HIT OCH DIT?

Fritidskortet för alla som är 7–19 gör vardagen mycket enklare

Fritidskortet för endast

250kr

Med Fritidskortet får alla som är 7–19 år resa obegränsat under 30 dagar för bara 250 kronor! Kortet gäller både på Stadsbussarna i Uppsala, Regionbussarna och Upptåget. Det är giltigt kl. 14.00–04.00 måndag–fredag, dygnet om på helger och längre skollov.

Ring UL Kundtjänst, 0771-14 14 14, eller gå in på vår hemsida ul.se om du vill veta mer om Fritidskortet!

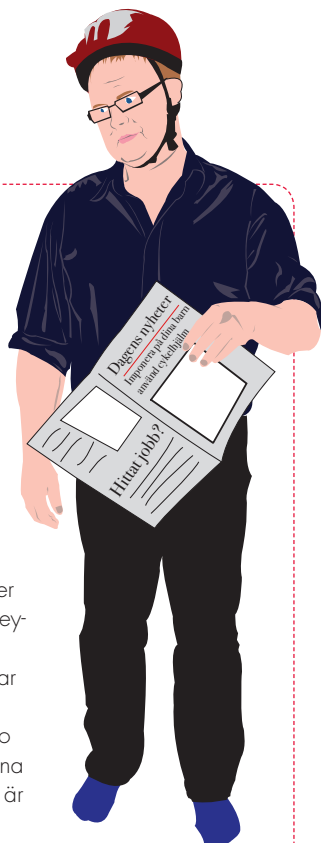
1

SMÅBARNSPAPPAN SUNE

Är du säker på att du inte ska upp vid 6 i morgon för att lämna barnen på dagis?

Dagens Nyheter ligger på köksbordet, du läser den varje morgon för att se vad som händer i landet och hur det går för hockeylaget. Vad som sker utanför ditt närområde och Sverige intresserar dig inte så mycket.

Efter läsningen gör du dig redo för dagen. Utseendet och kläderna ska vara simpelt men snyggt, du är dock inget modelejon, precis.

2

UNGKARLEN UNO

Ungkarlen/singeltjejen som ströläser Aftonbladet en torsdag på väg hem från jobbet/skolan. Du gillar kändisskvaller och spännande avslöjanden men att sätta sig in i en saftig krönika är inget för dig.

Stanna hemma en fredagskväll är otänkbart och när det väl händer dör du av uttråkning, då kändisbloggarna och Facebook inte är nog för att hålla dig sysselsatt hela kvällen.

3

TRÄNINGSFANATISKA TANIA

Fräscha friska träningsfanatikern som efter ett meditationspass läser Må Bra och dricker färskpressad juice. Efter det väntar en joggingtur. Du gillar att ha ett planerat schema och skjuter inte upp saker i onödan.

När det finns tid över träffar du vänner, gör fåniga test i en tidning eller läser en bok. De bland dina vänner som inte tränar frenetiskt har ibland svårt att förstå sig på dig.

4

FARFAR FRANS

Mentalt är du redan 50, och vid kvällskvisten avnjuter du ett kaffe av bästa sort och läser politiksidorerna i Svenska Dagbladet, nickar, småflinar och kommenterar innehållet högt för dig själv. Du uppskattar de mer djupgående och utformade texterna, och när dina jämnåriga kamrater diskuterar Big brother är du inte med i svängarna.

Du vet väl att alla Words test kan göras på Facebook?

▶ facebook.com/tidningenword

Test #8

Vilken skolavslutningsapa är du?

Text och ill:
Josefin Sivertsson

5 skolmedier i Uppsala. Över 20 gymnasieskolor, mer än 8000 elever – och 4 tidningar samt en radiokanal.

Pegasen
Katedralskolan
1 nummer/månad
Uppsalas äldsta skoltidning
– startad 1928!

Jensen skriker
Jensen
www.jgu.se
Nättidning. Drivs som elevförening, med rektor som ansvarig utgivare.

Radio Fresh
Katedralskolan
Sänder musik i högtalare hela skoldagen. Och vem som helst får önska låtar!

Underhållning och all

Redaktionsmöte på Kattes Pegasen (stora bilden) och Rosendals Bärbart (lilla bilden).

EN BRA SKOLTIDNING kan få många läsare, om eleverna skriver om rätt saker, säger **Jenny Mokhtari**, lärare på Jensen som startade, men inte driver, skoltidningen *Jensen skriker*.

– Vi försöker skriva om saker eleverna vill läsa om. Vi har en följetong, gör reportage om nyheter på skolan, intervjuar lärare/elever, skriver om projektarbeten och skvaller, säger **Malin Christersson** på Kattes skoltidning *Pegasen*.

Hon tycker att skoltidningen är till för att underhålla – det är inte relevant att skriva om kriget i Irak om det inte diskuteras i skolan.

På vissa skolor, som Katedral och Rosendal, drivs skoltidningen som en förening, fristående från skolan. På andra, som GUC, är lärare ansvariga och tidningen är på ett eller annat sätt en del av undervisningen.

– Det är vi elever som driver tidningen, men lärare förhandsgranskar allt material, säger **Sanna Paslawaska Saleh** på GUC:s *Gucamole*.

Skoltidningar kan bidra till skoldemokratier eftersom skolledningen kan granskas. Men det görs sällan:

– Man föredrar att underhålla med att skriva om det som berör ungdomars vardag och intressen, säger

Niklas Norén, generalsekreterare på organisationen Ung Media.

Osäkerhet om lagar och regler för vad man kan skriva, och rädsla för att det kan påverka betyg eller skolgång, är andra skäl till att granskning inte görs.

En skoltidning som är organiserad som en förening och har en ansvarig utgivare* har ett starkt skydd. Ingen utomstående har rätt att förhindra verksamheten, så länge man inte skriver något olagligt. Det finns ändå fall då skolledningen censurerat.*

– Förhandsgranskning* är vanligt speciellt i nystartade skoltidningar. Många unga journalister tycker att det

Nytt utseende på gång ...

Bärbart
Rosendalsgymnasiet
4 nummer/år
Skriver om allt möjligt som händer på eller rör Rosendal. Ny layout på gång.

Gucamole
GUC
www.gucamole.se
Nyhetstidning på nätet, görs av journalistikelever under lärarledning.

Dessutom ...
Första numret av *Kärlek och radiobilar* är under produktion på Internationella gymnasiet. På Boland finns den sporadiskt uppdykande *Skoltidningen*.

var för skoltidningar

Uppsala ska ha Sveriges bredaste utbud av ung media.

Anna Lie

Ålder: 18 år.

Gör: Jobbar som regionsombud för Ung Media och går tredje året på Internationella gymnasiet.

Vad är bäst med skolmedier?

– Det bästa med skolmedier är att de har ett helt annat perspektiv på skolan. Skolmedier kan därmed granska skolan på

ett unikt sätt. Ungdomar får sällan komma till tals med sina åsikter och skolmedier är ett utmärkt sätt att få sin röst hörd.

Du är regionsombud för Ung Media. Vad är det?

– Jag hjälper till med att främja skolmedier och ung media, som till exempel skoltidningar, skolradio och ungdomsmedia utanför skolan.

Vad är ditt mål med tjänsten?

– Jag satsar på att Uppsala ska ha Sveriges bästa skolmedier och att Uppsala ska ha Sveriges bredaste utbud av ung media.

Jag vet att detta är ett högt mål men, som vi regionsombud brukar säga: "sikta mot stjärnorna, nå himlen."

Hur kan du hjälpa till?

– Med att starta en förening, och lära ut hur den fungerar, genom föreläsningar och utbildningar inom journalistik, föreningsmedia och intervjuteknik. Jag kommer dessutom att utbilda om yttrande- och tryckfrihetsförordningen då censur ofta uppkommer.

Text: Sara Pihl
Foto: Viktoria Eriksson

* **förhandsgranskning:** att en myndighet (t ex en kommunal skola) kontrollerar innehåll i medier i förväg. **Förbjudet**, förutom för film!

* **censur:** att en myndighet (t ex en kommunal skola) har inflytande över innehållet i medier. **Förbjudet**, förutom för film!

* **ansvarig utgivare:** den som är juridiskt ansvarig för innehållet i t ex en tidning. Den personen är ansvarig för allt innehåll, oavsett vem som skrivit/fotograferat/osv.

är svårt att vara kritisk mot skolläring eller skriva provokativt för att det upplevs som en risk att det kan påverka betyg eller skolgång. Mig veterligen finns det inga fall där det här faktiskt har hänt, men känslan är så stark hos många unga journalister att

de inte vågar ta en eventuell konflikt, säger Niklas Norén.

För Uppsalas del finns ett omtalat fall då Katedralskolans rektor försökte stoppa ett nummer av *Pegasen* som innehöll en novell där en lärare blev mördad. Sådant är alltså ovanligt.

– Rektorer välkomnar och stöttar oftast skoltidningsverksamhet. De ser värdet av att ge eleverna en röst och att skoltidningen gör skolan mer attraktiv, säger Niklas Norén. •

Text: Polat Akgül & Mårten Markne
Foto: Viktoria Eriksson

5 smarta tips för dig som vill starta skoltidning*

1 Starta förening.

En förening är fri från skolan och kan söka pengar från Ung Media.

2 Bra/dåligt

Kom fram till vad ni tycker är dåligt, kopiera det ni tycker är bra. Läs andra tidningar.

3 Vilka är läsarna?

Alla på skolan, även lärarna? Vad gillar de som går på er skola att läsa om?

4 Tipslåda.

Skaffa en mejl dit folk kan skicka tips om saker som händer och vad man vill läsa om.

5 Be skolan om pengar.

Skolmedier är viktiga för elevdemokratien. Skolan har intresse av att hjälpa till.

* från Anna Wallgren på Ung Media

3rd x second hand

Klädbyttardag

Snart är det dags för Vox Vintage igen – Vox klädbyttardag som slår ett slag för återvinning av kläder. Då är det fritt för folk i alla åldrar att mingla och byta bort eller köpa second hand-kläder och accessoarer. Symaskiner finns på plats för den som bytt till sig något som inte sitter exakt som det borde.

▶ Vox, 7 maj

Lånegarderob

Lånegarderoben i Stockholm är ett bibliotek där man kan låna kläder, och på så sätt förnya garderoben utan att bidra till ökad konsumtion.

Eller låna och låna – hyra snarare. Man måste vara medlem, och det kostar pengar: för ett år kostar det mindre än vad de flesta gör av med på kläder under ett par månader.

▶ lanegarderoben.se

Inspirerad av media

UTAN TVEKAN SKULLE jag säga att media är den största inspirationskällan när det kommer till mode. Kanske ser vi ett snyggt plagg på tv som gör att vi köper något liknande, eller favoritkändisens nya kollektion. För att inte tala om all reklam som butikskedjorna slänger på oss på busshållplatser, i annonser i tidningar, i nätreklam.

En annan stor inspirationskälla är musik där det finns olika stilar, som hip hop eller rock. Omedvetet påverkas vi av medierna.

SOM ALLT ANNAT har det sina nackdelar och fördelar, beroende på hur man ser det. Fördelarna är att det kan bli mycket enklare att hitta vad man letar efter. Nackdelarna kan vara att fler köper likadana plagg.

Utän utbudet av reklam och trender skulle kanske fler hitta sin egen stil, snarare än att följa modet.

Jag menar inte att alla skulle vara originella – det kommer alltid att finnas flera som kör lika stil – men kanske kunde man ha mer av en egen touch över det hela. •

STIL

J O H N
B A U E R

Text och foto:
Elina Nilsson

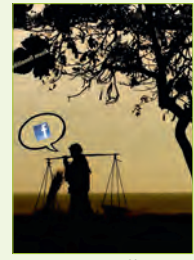
Klädbytarfest

På Ungdomens hus blir det kladbytarfest 4 maj. Elever från Rosendals Smip-program har varit i Bangladesh och med kladbytarfesten vill de uppmärksamma varifrån våra kläder kommer.

– Tanken föddes när jag tillsammans med Filippa i utställningsgruppen tillbringade tid på en textilfabrik. Framför allt tänkte vi på de ofattbart låga löner som dessa personer har, när det inte är billiga kläder som tillverkas. Så därför har vi bestämt

oss för att sluta handla på kedjor och i stället anordna en kladbytarfest för att bli av med kläder vi tröttnat på och byta till oss andra fina saker, säger **Maja Freiman** i utställningsgruppen.

Det blir också filmvisning med mera. Eventet är en del av en utställning om Bangladesh.

Utställningsaffischen (beskuren)

► Ungdomens hus, 4 maj

Min fasters kille är en stor inspirationskälla.

1 Vad inspireras du av?	2 Var shoppar du helst?	3 Vilket är ditt favoritplagg?

1 Angelica Eriksson

17 år

Tröja H&M, jeans Carlings, skor Din Sko, armband från Kreta, svart ring H&M, ring med kors Coco.

- 1 Bloggar, mina vänner och några kändisar. 2 Mest H&M. 3 Klänningar.

2 Adam Gezelius

17 år

T-shirt MQ, kofta MQ, jeans Holmlunds, skor Converse från USA, klocka från en butik i Halmstad.

- 1 Kompisar. 2 Weekday och Holmlunds. 3 Jeans.

3 Magnus Finsholm

16 år

Kängor Scorett, jeans Nudie, tröja D-star, kavaj H&M

- 1 Mest kompisar, men min fasters kille är en stor inspirationskälla. 2 Väldigt olika, men Holmlunds är en favorit. 3 Jeans.

4 Melinda Jepson

16 år

Skor Stadium, byxor Cubus, jacka H&M, blus Vila, halsduk Cubus.

- 1 Mest av bloggar och kändisar. 2 JC, H&M och Vila. 3 Leggings och en snygg tunika.

FANCY REKLAM

Text: Sonja Winkert • Foto: Axel Forsberg

Vi möts av ungefär **tusen reklambudskap** varje dag, men hur gör man egentligen bra reklam och vad är **syftet med reklamen**? Word har träffat en reklamchef, för att se hur det **egentligen funkar**.

FÖRVÄNTANSFULLT KLIVER VI in genom dörren till reklambyrån Zellout, och märker direkt att vi har hamnat rätt. Det är något fancy över reklambyråer. VD:n Tommy Lindgren bjuder på. Han var med och startade företaget för femton år sen. Han jobbar med reklam eftersom han alltid har varit intresserad av att uttrycka sig med ord och bilder, och eftersom man genom reklam kan påverka människor och företag på ett bra sätt.

Under de senaste åren har reklam och mediemarknaden förändrats radikalt. Flera nya reklamkanaler har tillkommit, som till exempel reklam i mobiler eller bilar med platt-tv på. Tommy Lindgren tror att framtiden för reklamen ser ”bra men annorlunda” ut. I dag finns det nya kanaler som redan ställer högre krav på dem som gör reklam, och det gör att det ställs högre krav på kunskap och respekt för hur människor fungerar och vad de vill ha.

Vi möts ju av väldigt många reklambudskap varje dag, men hur gör man bra reklam egentligen?

– Bra reklam måste vara ärlig och lyfta fram det man vill göra *för* kunderna, inte försöka slåss om dem. Reklamaren Lars-Arvid Boisen skrev i en bok att skillnaden mellan reklam och journalistik är att reklamen är sann.

Bra reklam är skitviktig, den lyfter fram bra produkter och tjänster.

UNDER 2009 TOG reklamombudsmannen emot 400 anmälningar mot reklam. De flesta rörde könsdiskriminering. De branscher som drog på sig flest anmälningar var mode-, skönhets- och hälsobranscher.

I höstas uppmärksammades en reklamfilm där en man mobbadades och kastades i en container för att han hade fel mobilabonnemang. Filmen drog på sig hela 37 anmälningar och fälldes av reklamombudsmannen. De flesta anmälda reklamfilmer eller annonser brukar däremot frias.

Har ni som producerar reklam ett ansvar för budskapet i reklam, tycker du?

– Absolut! Vi har ett viktigt arbete och måste ta ansvar, vi kan vara med och skapa en bättre värld.

Reklamen syns överallt. Vart man än går så möts man av reklam – när man kollar på tv, på internet och till och med när man ska gå på toa. Mest pengar lägger företag på reklam i dagstidningar (en fjärdedel av alla reklaminvesteringar 2010). Internetreklam och tv-reklam kommer på delad andraplats (cirka 18 procent), direktreklam som kommer hem i brevlådan kommer trea (12 procent).

Kan du förstå att folk stör sig på reklam?

– Absolut. Jag förstår att människor stör sig på dålig reklam, reklam som inte utgår från mottagaren och tar henne på allvar. Det finns alldeles för mycket dålig reklam som gör människor reklamtrötta och den förstör för företag som förstår sig på kommunikation och försöker göra något bra.

Det finns för mycket dålig reklam som gör människor reklamtrötta.

Händer det att du känner att det inte är riktigt etiskt, det du gör?

– Det händer nästan aldrig, det går inte att ta något skit och förpacka det snyggt, allt kommer nämligen fram i dag. Det är viktigt att vara ärlig och transparent när man gör reklam, annars blir man bortröstad. •

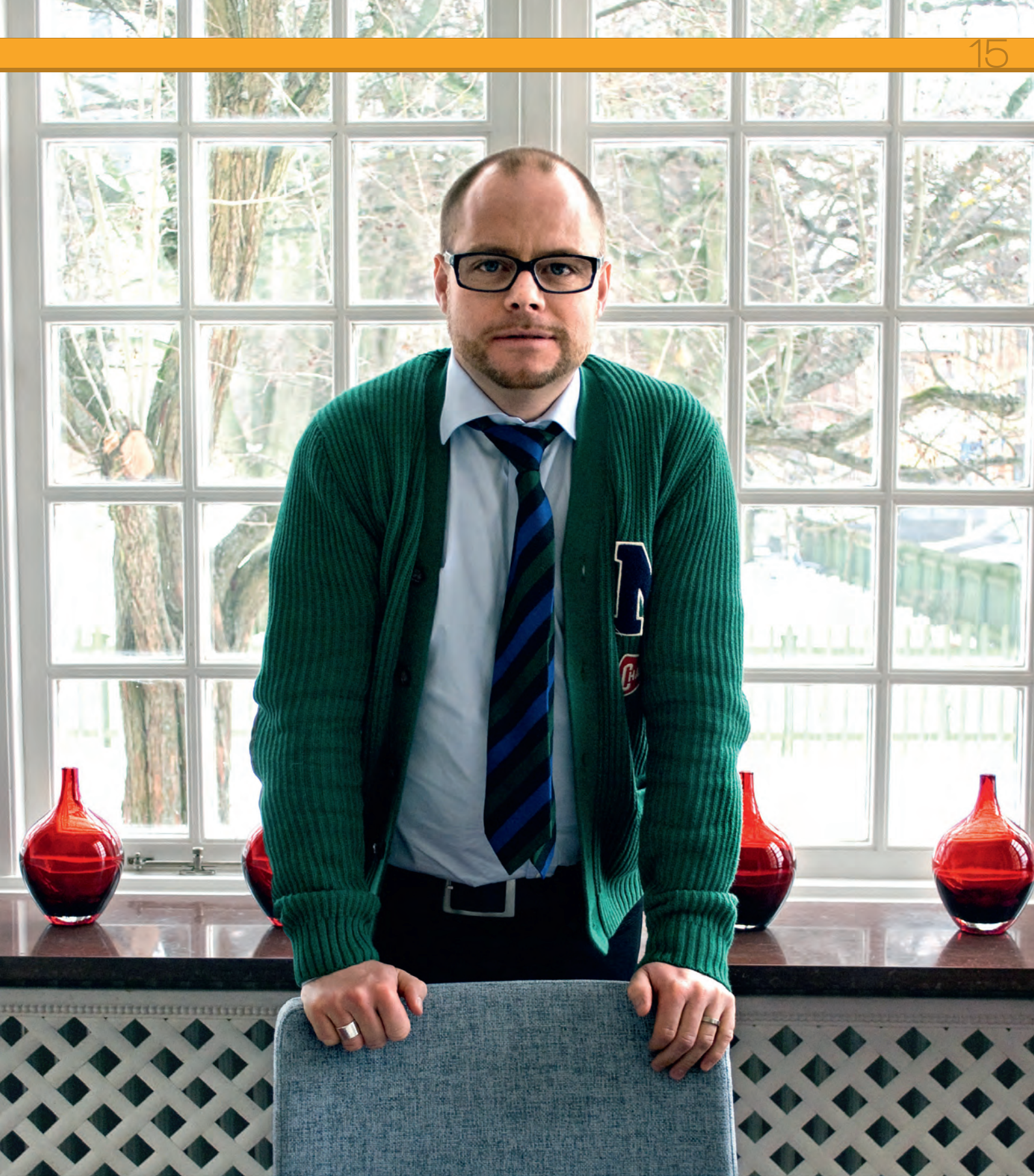
Tommy Lindgren

Ålder: 38 år.

Gör: är VD på reklambyrån Zellout med tolv anställda.

Kunder: bland andra UL, Forumgallerian, mäklarfirmen Widerlöv.

Skolpolitik i Uppsala

FRÅGA!

sms
070-645 31 41

Mohamad Nassan, kommunalråd för Folkpartiet. Vill börja boxas. Ordförande i nämnden som bestämmer över alla 750 miljoner kronor till gymnasieskolorna.

Polat Akgül skriver i Word och gillar politik. Annars är han med kompisar och tränar ju jutsu.

Ulrik Wärnsberg, Gottsundabo och med i S sedan över 30 år. Spelar volleyboll och kan hantera motorsåg.

Mohamad och Ulrik vill båda bestämma över pengarna till gymnasieskolan, men de tycker olika. vem har rätt?

Det blir ingen förändring för dem som redan går på gymnasiet. Gymnasiereformen berör dem som söker till hösten 2011 och framöver.

1

I höst förändras gymnasieskolan. Hur påverkar det oss som redan går på gymnasiet?

Det nya gymnasiet – GY 11 – kommer inte att påverka dem som redan går på gymnasiet. GY 11 är för dem som börjar till hösten. För dem blir de höjda behörighetskrav: åtta godkända för yrkesförberedande, och tolv för studieförberedande. Det är stor risk att fler elever får gå på IV.

Matte är viktig för all undervisning, framtida utbildningar och yrken. Det är grundläggande att eleven har tillräckliga kunskaper från grundskolan, annars riskerar man att halka efter. Undervisningen påverkas negativt och risken är att eleven misslyckas i andra ämnen.

2

Svenska gymnasieelevers mattekunskaper minskar för varje år, enligt undersökningar. Vad betyder det för undervisningen på gymnasiet?

Det är mycket allvarligt och får konsekvenser genom sjunkande kunskaper på sikt i hela samhället bland befolkningen, och sämre förutsättningar för dem som vill läsa vidare på universitet. Det är den ökade segregationen i skolorna som orsakar dessa sjunkande kunskaper.

Vi har haft kvalitetsmål för Uppsalas skolor. Vi har gjort en analys och konstaterat att synen på kvalitetsmålen varierat och varit otydliga. Vi ska definiera kvalitet och förtydliga vad vi menar med en skola med hög kvalitet. Steget därefter är att dela vår syn med alla som berörs av skolan.

3

Hur kommer det sig att kvalitetsmål för Uppsala skolor saknas? Hur kan det förbättras?

Tidigare fanns även en lokal skolplan, men när alliansen vann valet 2006 tog de bort alla lokala mål för Uppsalas skolor, för att det bara skulle finnas nationella mål. Det är enkelt att förbättra detta. Det handlar om insikt och politisk vilja. Båda har hittills saknats hos alliansen.

www.word-uppsala.se #10
2007
EN TIDNING
AV UNGA,
FÖR UNGA
I UPPSALA

Simon Dunder

På Word: Illustratör sedan nr 26.

Ålder: 17 år.

Bor: Uppsala.

Gör: går Grafisk kommunikation på GUC.

På fritiden: Sitter mycket framför Photoshop, är med kompisar och allt som omgivningen har att erbjuda.

Word fyller fem år

TEXT: EMELIE WAHLMARK • FOTO: ELINA MEULLER & VIKTORIA ERIKSSON

Med det här numret fyller Word en hel hand, fem fingrar, ett halvt decenium – kort och gott fem år! På de följande sidorna får du möta några av alla de personer som under åren varit med och format Word.

Word firar 5 år med en utställning i Forumgallerian. Invigning 15 april, klockan 16-19. Kom, vetja!

När Word startade för fem år sedan fanns en vision om en intressant, rolig och viktig tidning för ungdomar, av ungdomar. Samtidigt skulle tidningen fungera som en kanal mellan Uppsalas unga och de som bestämmer i stan.

Alva Hartman
På Word: Illustratör och skribent i nr 1-9.
Ålder: 21 år.
Bor: Göteborg.
Gör: Pluggar.
På fritiden: Läser och håller på med hunden.

VILLE ATT FOLK skulle lyssna på våra åsikter, säger **Alva Hartman**, som var medlem i den första redaktionen på Word.

– Vi tog tidningen seriöst men hade samtidigt väldigt roligt när vi jobbade med den!

I dag, fem år och ett par liter blod, svett och tårar senare, delas det här numret av tidningen ut i en skolkorridor. Men hur går det till innan tidningen hamnar i din hand? Hur bestäms det vad som det ska skrivas

om? Och hur kan det komma sig att man får tidningen gratis? Allt det och lite mer ska vi förklara här.

Så, vem är det som bestämmer vad Word ska handla om? Det gör främst redaktionen, som består av ett glatt gäng gymnasieelever som jobbar med tidningen på sin fritid, tillsammans med mannen, myten, legenden och chefredaktören, **Mårten Markne**.

– Tidningen målas av redaktionens intressen. I takt med att redaktionsmedlemmar byts ut så byts fokus i tidningen ut, säger **Therese Gustafsson**

som var med och gjorde Word i hela femton nummer – från det att hon började ettan på Rosendal till efter studenten.

I varje nummer av Word brukar dessutom ett par praktikanter medverka och påverka, plus att du som läsare faktiskt också ofta är med och bestämmer! Redaktionen försöker snappa upp vad unga i Uppsala är intresserade av och vill läsa om. Men om du känner att vi missat något särskilt som borde tas upp i tidningen så kan du alltid hör av dig till .....

redaktionen oft gör journalistik av sina idéer, planerar och håller på och oftå komma med idéer, tankar, Alva Hartman

Carl Fagerström

På Word: Skribent i nr 14-22.

Ålder: 19 år.

Bor: Uppsala.

Gör: Jobbar.

På fritiden: Fikar, går på konserter och så.

Word

Ålder: 5 år (19 april).

Görs av: Gymnasieelever från Uppsala, på fritiden.

Ges ut av: Barnombudsmannen i Uppsala, med stöd från Uppsala kommun.

Övrigt: Fem nummer/år, upplaga oftast 2500 ex. Läs alla nummer på word-upsala.se

facebook.com/tidningenword

samma gång kunna berätta om vad kommunen gör genom annonser och inslag som politiksidan (bläddra till sidan 17 i det här numret).

Det är meningen att tidningen ska kunna läsas av alla gymnasieungdomar, oavsett vilka "typer" de är. **Martin Price**, som drog igång Word 2006, uttrycker det så här:

–Tidningen får inte bara vända sig till romanläsande tjejer eller fotbollsspelande killar. Vi måste vända oss till så många som möjligt, det är extremt viktigt.

– Genom årliga läsarusundersökningar så vet vi att alla sorters gymnasieungdomar läser Word, i alla årskurser, på alla program, på alla skolor – och som mest har Word lästs av nästan två tredjedelar av eleverna!

EN HUR VET Word vad läsarna vill läsa om? För det första är ju alla som skriver, fotar, illustrerar och kommer med idéer själva ungdomar, för det andra får vi in massor av uppslag genom läsarusundersökningarna. Och för det tredje gör

chefredaktör Märten klassbesök för att få veta vad de som inte svarat i någon läsarusundersökning tycker om innehåll, utseende och annat.

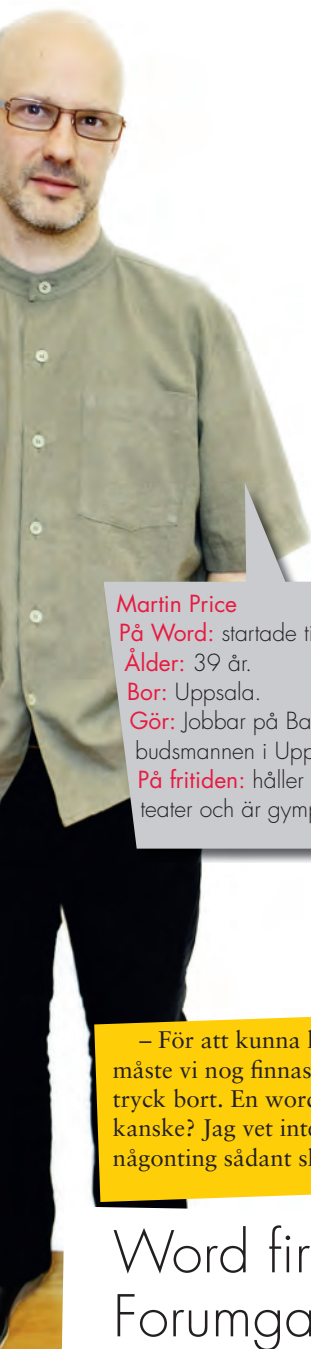
Och framtiden? Självklart så kan ingen veta med säkerhet hur framtiden kommer att se ut, men man kan ju alltid spekulera.

Therese Gustafsson tror att tidningen i sig kommer fortsätta att utvecklas på samma sätt som den gjort hittills men att hemsidan kommer bli mer aktiv. Martin Price är inne lite på samma spår:

Vi tog tidningen seriöst men hade samtidigt väldigt roligt när vi jobbade med den!

Alva Hartman, med i den första Wordredaktionen

Martin Price
På Word: startade tidningen.
Ålder: 39 år.
Bor: Uppsala.
Gör: Jobbar på Barnombudsmannen i Uppsala.
På fritiden: håller på med teater och är gympaledare.

– För att kunna klara konkurrensen måste vi nog finnas bara ett knapptryck bort. En wordapp till mobilen kanske? Jag vet inte, men jag antar att någonting sådant skulle fungera. •

Det allra, allra första numret av Word kom faktiskt redan för sex år sedan. Ett gäng elever på GUC gjorde under sin praktik på Barnombudsmannen i Uppsala en tidning, som de kallade *Word magazine*. Sedan hängde halva namnet kvar när Word startades ett halvår senare. Ida Tholcke var med och gjorde "Nummer 0."

Varför gjorde ni Word magazine?

– Vi gjorde det som ett projektarbete. Jag gick journalistik då och vi drog helt enkelt ihop ett gäng. Jag tror att vi såg potentialen i tidningen!

Hur känns det att Word fyller 5 år nu?

– Åh, det känns jättebra! Jag är verkligen jättestolt. Jag har inte varit i Sverige så jag har tyvärr inte kunnat läsa något nummer på länge men jag skulle gärna vilja göra det.

Vad har hänt i ditt liv under de här 5 åren?

– Oj, mycket! Jag har varit reseledare och praktiserat på Djurens rätt. Och så har jag pluggat, framför allt. Jag har rest mycket och bott utomlands.

Ida Tholcke
Ålder: 24 år.
Bor: Uppsala, för tillfället i alla fall.
På fritiden: Det vanliga; hänga med kompisar, gå ut och resa.
Gör: Söker jobb inom mediabranschen och läser på universitet.

Word firar 5 år med en utställning i Forumgallerian. Invigning 15 april, klockan 16-19. Kom, vetja!

Fem år,
20 femmor ▶

Fem år, 20 femmor

10 skivor som fått ~~III~~

And there was Timo

Timo Räsänen. Indiepop. "Timo är inte långt från att överta titeln som min musikgud."

The pursuit

Jamie Cullum. Jazz. "Skivan har gungiga jazz-toner, vackra texter och en Rihanna-cover, och det är allt jag begär så här i mörkrets tider."

Colonia

A Camp. Pop. "Nina Person gör det hon är bäst på: levererar magnifika popmelodier med liv och karaktär."

Tänk om jag ångrar mig...

Lars Winnerbäck. Rock. "Det har det jag kräver: en manlig artist, magnifika texter och äkta känslor."

The fall

Norah Jones. Pop jazz. "Fina Light as a feather känns någonstans djupt nere i mitt fjorton-årshjärta, det påminner smått om Cardigans."

Islands

The Mary Onettes. Indiepop. "Det var länge sedan jag kände sådan eufori över ett stycke musik".

Astronaut

Salem. Pop. "Skivans glada melodier är som vårsolen, du kan inte låta bli att le när du lyssnar på dem."

The anatomy of ...

Timo Räsänen. Indierock. "... genialt, det griper tag i en med sin sårbara glans, det stimulerar tårkanalerna och får hjärtat att värka."

Me and Simon

Laleh. Singer/songwriter. "Okonstlat och ärligt återberättar Laleh vardagen."

Contra

Vampire Weekend. Indiepop. "Det här funkar på förfesten, på tisdagseftermiddagen och innan du ska sova."

Lyssna på det bästa av det bästa!

Skriv i Spotifys sökfält:
spotify:user:tidningenword

Här är det bästa som hänt de senaste åren! I alla fall om man vill tro Words betygspinnar. Och det hoppas vi verkligen att man vill.

10 filmer som fått ~~III~~

PS I love you

Drama. "Filmen är smärtsamt fin och ger eftertanke." "Det är inte feel good, det är feel best."

Flyga drake

Drama. "Det är helt enkelt en fin, sorglig och underbar historia om vänskap och mod både det självklara och det som tar tid på sig."

Jag älskade honom

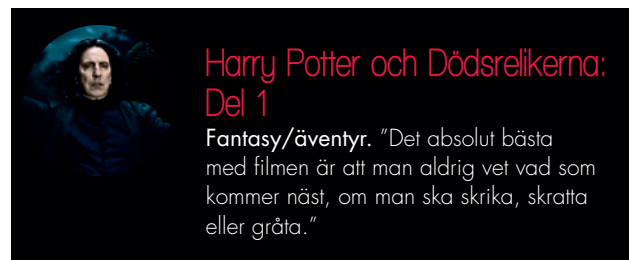
Drama. "Det är en väldigt speciell film om kärleken i sin allra renaste form."

Love & other drugs

Romantisk komedi. "Filmen är väldigt berörande och tar upp frågan om pengar, sex och framgång verkligen kan göra en människa lycklig."

Scott Pilgrim vs the world

Komedi. "En hysterisk och rätt så awkward film fylld med tv-spelsreferenser som gör att det blir svårt att inte dra i mungipan."

Harry Potter och Dödsrelikerna: Del 1

Fantasy/äventyr. "Det absolut bästa med filmen är att man aldrig vet vad som kommer näst, om man ska skrika, skratta eller gråta."

Himlen är oskyldigt blå

Drama. "Det är alldeles perfekt lagom gult, grumligt, avskalat och hårt."

The other guys

Komedi. "Komedi och action rakt igenom med klockren humor från början till slut."

An education

Romantik. "En film som håller igång hjärtat".

Igelkotten

Drama. "Filmen är inspirerande, livlig och framför allt bidrar den till livslust."

var med!

gör word du också.
sms 070-645 31 41
mejl red@word-uppsala.se

Hjälp och stöd

Här har vi samlat de ställen du som är ung i Uppsala kan vända dig till med dina problem.

Ungdomshälsan

Ungdomshälsan i Uppsala är öppen för alla ungdomar upp till och med det år du fyller 20 år. Här kan du prata om det mesta. Ingen fråga är för liten eller för stor. Ungdomshälsan har tystnadsplikt!

Telefon: 018-611 57 40
Telefontider: Måndag till fredag 8-9 och 16.30-17.30
Besöksadress: Kungsgatan 25
Besöks tid: Måndag till torsdag 8-16.30
 Fredag 8-15
 Torsdag stängt 9.30-11.30

Problem i familjen

Föräldrar med psykisk ohälsa, drog- och alkoholproblem, våld i familjen m.m

Barnombudsmannen

Barnombudsmannen i Uppsala lyssnar och ger råd till både barn och vuxna. De kan hjälpa dig så att du ska få komma till tals. De är också bra på att hitta rätt personer som kan hjälpa till med sådant som de inte kan lösa. De frågar alltid dig innan de gör något!

Telefon: 018 - 69 44 99
Telefontider: vardagar 9-16
E-post: uppsala@dinbarnombudsman.nu

Familjeenheterna

Uppsala kommun har fyra olika familjeenheter beroende på vilken stadsdel man bor i, läs mer på uppsala.se

Trappan

För barn och ungdomar 7-20 år med föräldrar som har alkohol/drogberoende eller psykisk ohälsa.
Telefon: 018-727 15 80
Besöksadress: Von Bahrs väg 3A

Famnen

För ungdomar i mångkulturella familjer.
Telefon: 018-727 52 47
Mobil: 0761-01 99 97
Besöksadress: Von Bahrs väg 3B

Missbruk

Ungdomscentrum

Upp till 20 år.
Telefon: 018-727 15 50
Besöksadress: Suttungs gränd 4

Vid brott

Anorexi/Bulimi-Kontakt

Riksförbundet för ätstörningar.
Kontakt: Malin Örtengren
Telefon: 0702-64 58 02
Telefontid: Måndag 21-22
E-post: uppsala@abkontakt.se

Ätstörningar

Spången

Ungdomspsykiatrisk mottagning.
 16-20 år
Telefon: 018-60 61 70

Psykisk ohälsa

Aggression, nedstämdhet, depression, ångest och oro m.m

Unga vuxna

Få hjälp med bland annat depression, nedstämdhet, ångest, svårare kriser och ätstörningsproblematik.
 18-25 år
Telefon: 018-611 89 61
Telefontider: 9.30-11.30 och 13-15
Besöksadress: Kungsgatan 38

BUP

Barn- och ungdomspsykiatri.
 Upp till 18 år.
Telefon: 018-611 25 25
E-post: bup@akademiska.se

www.umo.se

Ungdomsmottagning på internet.

www.tjeizonen.se

Hjälper tjejer och svarar på frågor.

www.uppsala.tjejouren.se

Tjejer som söker tjejer.

www.killfragor.se

Hjälper killar och svarar på frågor.

www.rfsu.se

Kropp, sex och relationer.

www.rfsi.se

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter.

4 frågor till Sofia

Hej Sofia, vem är du?

– En glad tjej på 16 år med filosofin att det kräver mer energi att vara arg och sur än att vara glad och trevlig. Därför är det bara dumt att vara arg och sur.

Och varför svarar du på frågor i Word?

– För alla har problem med något och jag vill försöka hjälpa män-

niskor att lösa åtminstone några av alla problem de bär inom sig.

Men vad kan du hjälpa till med egentligen?

– Jag kan ge råd som inte färgats av vad jag tycker och tänker om de personerna som ditt problem handlar om, eftersom jag inte vet vem du är. Vilket kan vara bra, för kompisar kanske inte känner att de

vill eller vågar säga vad som helst.

Har du något generellt råd du vill ge alla?

– Kommunikation är viktigt. Oftast bygger problem på att vi tror att en människa tycker på ett sätt men så kan det visa sig att den tycker på ett helt annat sätt, så det är alltid viktigt att prata om det är något du irriterar dig på.

Frågor Svar

Jag har en kompis som jag tror är deprimerad, men jag är inte helt säker. Vad tycker du jag ska göra?

Eftersom du inte är helt säker, och det kan vara känsligt, tycker inte jag att du ska ställa din kompis mot väggen och fråga rakt ut om personen är deprimerad eller om det finns något speciellt den vill prata om. Det viktigaste är att du håller ögonen öppna. Var lyhörd för vilket humör din kompis är på och se till att han/hon vet att du finns där ifall han/hon behöver prata av sig. När personen väl öppnar sig, se till att du verkligen lyssnar på det den säger. Du behöver inte komma med svar, bara att ha någon som lyssnar kan vara en lättnad. Viktigt att komma ihåg är att när människor inte mår bra är det ofta skönt om det finns någonstans där de inte behöver tänka på det som oroar dem. Försök att göra tiden med din kompis till tid där han/hon inte behöver tänka på det som oroar honom/henne.

Jag har en miljon saker att göra och är hur stressad som helst, tror jag är på väg in i väggen. Vad ska jag göra?

Du behöver tid som bara är din, då du helt kan koncentrera dig på att göra vad du vill och kopplar bort allt annat.

Tillräckligt med sömn är också viktigt – trots att du får mindre vaken tid så gör tillräckligt

mycket sömn att du klarar av att göra mycket mer. Sen är det viktigt att kunna säga nej. Trots att det kan kännas elakt att säga "nej, jag hinner inte" så är det inte ditt ansvar att hjälpa andra med saker de måste göra.

Min kille är svartsjuk på min bästa vän. Vad ska jag göra?

Jag antar att du har pratat med din pojkvän. Om inte, gör det! Försök få honom att förstå att ditt liv inte enbart kan cirkulera kring honom och att du måste få tid med dina vänner också. Sen antar jag att du haft din vän längre än din pojkvän, du kan säga att om du skulle ha velat att vännen skulle vara något mer skulle det antagligen ha hänt innan du träffade din pojkvän. Försök få honom att förstå att din bästa vän bara är en vän och inget annat.

Sofia Janson

sofia@word-uppsala.se

Med Sofia snackar du som med en kompis.

Viktiga frågor hos Barnombudsmannen

Barnombudsmannen på nätet:

► dinbarnombudsman.nu

Många samtal och mejl till oss handlar om **mobbning och kränkningar**. Det kan vara en annan elev på skolan, men också att man blivit kränkt eller diskriminerad av en lärare. Vi arbetar jättemycket för att skolor ska ta det ansvar de faktiskt har i dessa frågor. Under senare år tycker vi tyvärr att de allvarliga fallen har ökat. Det kan vara mobbning som pågått i flera år och därmed gjort att eleven inte ens vill gå till skolan längre, han eller hon kanske till och med vill ta sitt liv.

En annan viktig fråga som hamnar hos oss ofta är barn eller unga som har det **jobbigt hemma**. Det kan vara skilsmässa, föräldrar som dricker för mycket eller barn som blir slagna eller sexuellt utnyttjade av sina föräldrar.

Då behöver man få hjälp att bryta det negativa i familjen. Då är det socialtjänsten som ska gå in och erbjuda barnet och föräldrarna den hjälp de behöver.

När det är jobbigt och det finns problem är steg ett och det viktigaste av allt att man får **möjlighet att prata med någon**. Därför behövs människor i samhället som kan lyssna. Många som vi pratar med upplever att det är otroligt skönt att få prata av sig. En del barn och unga har kanske aldrig pratat med någon om saker som de går och bär på. Så mitt råd framför andra brukar vara att vända sig till någon som det går att prata med. Barnombudsmannen i Uppsala är en av många!

Ida B Lindman, barnombudsman

Undrar du något?

Ring Barnombudsmannen i Uppsala på 018-69 44 99

FRÅGA!

sofia@
word-uppsala.se
070-645 31 41

4 frågor till Adam

Hej Adam, vem är du?

– Jag heter Adam Hultén är 17 år, går IB på Katte. När jag inte skriver i Word tränar jag, umgås med familj och vänner och försöker få tiden att räcka till lite studier också.

Och varför svarar du på sex- och relationsfrågor i Word?

– Det gör jag för att jag tycker det är grymt kul och spännande, sen är det en bra erfarenhet att lära sig hur man jobbar på en tidning.

Vad kan du hjälpa till med, du som inte är sexolog-proffs?

– Det jag kan göra bäst är nog främst att hjälpa dig att se ditt problem från en annan vinkel

eller kanske ge något tips på hur du kan lösa det. Jag kommer självklart även försöka mig på mer "biologiska frågor" om det finns några såna.

Har du något generellt råd du vill ge alla?

– Have fun, everyone likes it better that way ;)

3 vanliga frågor hos ungdomshälsan

Ungdomsmottagningarna på nätet:

► umo.se

Hur vet man om någon är oskuld?

Man kan börja med att fundera över uttrycket. Om man förlorar sin oskuld, är man skyldig då? Och vad är man skyldig till? För en del är förlora oskuld = haft slidsex första gången. Kan killar förlora sin oskuld? Ja, om man menar ha sitt första samlag så kan de väl det.

Kan man se om någon haft samlag?

Detta är en fråga som oftast gäller tjejer. Av olika skäl ställs frågan sällan om killar. Svaret är att det oftast är omöjligt att veta om någon haft sex eller inte. Om en tjej har blivit gravid kan man räkna med att hon haft sex. Om en kille fått gonorré har han nog haft sex. Om man gör en undersökning någon dag efter att någon haft sex kan man ibland upptäcka lite "skav" i slemhinnan i slidan/på ollonet. Det kan förstås vara svårt att veta om det beror på samlag eller något annat. Men för det mesta syns ingenting.

Men modomshinnan då?

Ett par cm in i slidan finns ett område där man kan se en veckig kant. Det är vad man kallar modomshinna, fast ett bättre uttryck kan vara slidkrans eftersom det inte är någon hinna. Hos enstaka tjejer är det lite mer än bara lite veck, och kan vara mer som en stram kant. Ibland kan det blöda från detta slemhinneveck vid samlag, särskilt om det är av det mer strama slaget, om samlaget är hårdhänt, tjejen är rädd, dåligt upphetsad eller det inte är fuktigt nog.

Undrar du något mer? Ring Ungdomshälsan på 018-611 57 40

Bild: Cornelis van Haarlem (Munk och nunna) 5911, RFSU (slidkransen).

Frågor
Svar**Kan man få en könssjukdom om man suger av någon?**

Ja. De flesta vanliga könssjukdomarna kan smitta vid oskyddat oralsex lika väl som de kan smitta vid oskyddat vaginalt och analt sex. Ny forskning visar att oskyddat oralsex också ökar risken att drabbas av muncancer från samma virus som orsakar livmoderhalscancer hos kvinnor. Här gäller den allmänna regeln – är du det minsta osäker, använd kondom.

Hur mycket ska man ha sex när man är i ett förhållande? Finns det några gränser för vad som är för mycket eller för lite?

Här finns inga gränser eller ens riktlinjer, det är helt individuellt hur mycket du och din partner väljer att ha sex. Tänk bara på att det är viktigt att du och din partner pratar om det så ni vet att ni är på samma tankar när det kommer till hur mycket som är lagom för just er. Kommunikation är precis lika viktigt i sexlivet som i vilken annan del av ett förhållande som helst, så se därför till att inte hålla inne med grejer på det planet.

Hur lång är en normal snopp?

Gissar att du menar medellängden, och den är 15 cm. Då pratar vi om när man har stånd.

Undersökningar ger följande resultat: 95 % av männen ligger på 9–22 cm, 4 % har under 9 cm och endast 1 % har över 22 cm. Hur mycket snoppen växer när man får stånd varierar väldigt mycket men generellt kan man säga att ju större oerigerad, desto mindre växer den när man får stånd, och vice versa.

Jag blir helt sjukt svartsjuk när jag inte vet vad min kille gör, asså det räcker med att han ska på en fest eller nåt så börjar jag tänka på allt som kan hända. Jag lutar ju på honom och så men kan inte göra annat än oroa mig för saker som kan hända. Har du några tips på hur jag kan göra?

Prata med din kille! Det är nog det viktigaste här, du lutar ju på honom och då vet du innerst inne att allt är helt lugnt. Att du blir svartsjuk beror ju antagligen på att du tycker grymt mycket om honom och är rädd för att han ska försvinna, det är inget dumt att du pratar med honom om det. Kom tillsammans på ett sätt som kan göra dig lite lugnare när han är ute och festar.

Adam Hultén

adam@word-uppsala.se

Adam är din kompis du kan snacka sex med.

Visste du att ...

7,3
minuter är
medellängden
för ett samlag.

Spermierna som givit upphov till jordens nuvarande befolkning motsvarar den mängd som finns i 35 normala utlösningar – cirka en deciliter.

Ungefär **2 av 3** som går i tvåan på gymnasiet i Uppsala har haft samlag. Av killarna var det 8 av 10 som "verkligen ville" eller "ville ganska mycket" vid första samlaget, av tjejerna 7 av 10. 3,5 procent av tjejerna ville inte och 1,5 procent av tjejerna blev tvingade till sitt första samlag (1,2 procent av killarna på båda frågorna), allt enligt undersökningen *Liv och hälsa ung, 2009*.

SVARA!

Jag blir helt sjukt svartsjuk när jag inte vet vad min kille gör, asså det räcker med att han ska på en fest eller nåt så börjar jag tänka på allt som kan hända.

Ill: Tove Wendelin

Adam vet råd!

Sonja Winkert
sonja@word-uppsala.se

Älska dig själv

DET FINNS MÅNGA olika sätt man kan älska på. Man kan älska sin flick/pojkvän, sina vänner, sina föräldrar, syskon ... och man kan älska sig själv.

Det är den kärleken som får en att känna självförtroende och som gör att man blir nöjd med sig själv och omvärlden, men tyvärr är det många som glömmer bort den.

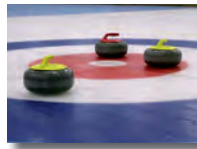
Det är så oerhört viktigt att kunna stå framför spegeln och säga till sig själv att man duger och är bra.

FÖR OM MAN inte inser sitt eget värde, hur ska man då kunna tro att någon annan gör det?

Kärlek till sig själv är kanske en av de viktigaste kärlekarna som finns, för den behövs för att man ska kunna låta någon annan älska en, för att man ska kunna leva det liv man vill.

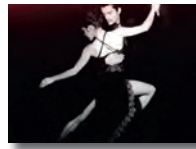
Så, om man nu inte redan kan det, kanske det är dags att börja lära sig att uppskatta sig själv, att inse sitt eget värde och sluta hålla tillbaka sig själv på grund av vad andra skulle kunna tycka och tro, för du duger som du är! •

3 sporter vi vill se mer av

Curling
En stor tv-sport en gång vart fjärde

år. För hängivna curlingfans skulle säkert SM och VM uppskattas.

Dans
Visst är *Let's dance* ett trevligt program,

men de riktiga dansfansen vill nog också se *riktiga* dans-tävlingar.

Bilsport
En större publik-sport än mediasport.

Skulle nog må bra av mer mediabevakning för att möjligtvis locka än mer publik.

Bild: Daniel Brack, Carlos Luque, worldrallypics.com

Sport i medieskugga

Fotboll och ishockey syns mest i media. Men varför – och varför hamnar andra sporter i total medieskugga?

Ishockey är en av de sporter som syns mest i media.

ENLIGT DEN SENASTE undersökningen, som gjordes 2010, visade det sig att svenska folket vill se mer curling, dans och bilsport i tv. Dessa tre sporter ligger relativt högt på den listan i förhållande till hur mycket plats de får i media, säger Björn Fagerlind, nyhetschef på sportredaktionen på SVT.

Susanna Lans som är chef på sportredaktionen på UNT utvecklar:

– Svenska medier är generellt ganska bra på att skriva om det som intresserar läsarna mest, och det är herrfotboll och herrishockey.

Hur kommer det då sig att en del sporter hamnar

i större medieskugga än andra?

– Förbund och klubbar inom de idrotterna är kanske dåliga på att marknadsföra sig själva. Jag tror också att det inte nödvändigtvis finns ett intresse att läsa om ridsport bara för att man själv rider på fritiden, säger Susanna Lans.

MEN FÅR INTE marginaliserade sporter ett snabbt uppsving i media så fort Sverige får framgångar? Och vad innebär det den dagen framgångarna uteblir? Björn Fagerlind:

– Jo. Svenska framgångar styr. Exempel på sporter som varit stora, men nu

knappt märks är skridsko, brottning, bordtennis, motocross. När Boklöv försvann, försvann backhoppningen från mediakartan. När Annika Sörenstam regerade damgolfen så uppmärksammades det mycket, men nu är det helt tyst om damgolf.

BJÖRN FAGERLIND SÄGER också att svenska framgångar automatiskt inte behöver betyda att sporten syns mycket i media. Sverige har plöjt stora framgångar i dragkamp, fäktning, segling och bowling, utan att sporterna har fått stor medial bevakning.

Text: Christopher Hedin
Foto: Felix Lidéri

En tår i skuggan

NÄR SÅG DU senast en riktig badmintonrytare på tv? Eller en härlig paso doble i en riktig danstävling?

Detta är väl inga sporter som intresserar mig personligen, men någonstans det finns säkert någon stackars krake som sitter och faller en tår för att han än en gång har missat till exempel SM i karate.

Medieskuggan sträcker sig över hela Sportsverige och det är oroväckande. Samtidigt som vissa sporter får allt mer och mer uppmärksamhet riskerar andra att falla i glömska. Få medier bryr sig om de små sporterna och detta är inte okej mot vare sig utövarna eller de intresserade.

INNEBANDY HAR FÅTT mycket plats på senaste tiden och framgångarna i längdskidor och skidskytte har fått stort utrymme i media. Detta är en bit på vägen men det krävs fortfarande en förbättring innan de allra minsta sporterna riskerar att dö ut helt. •

Christopher Hedin
christopher@word-uppsala.se

6

miljoner år
har världens
12 miljoner
WoW-spelare
lagt ner totalt på
spelet.

**Från och med 2011 kan
inte filmer förbjudas i
Sverige, och alla filmer
som tidigare förbjudits är
nu tillåtna att visa.**

KULTUR

24/7

Sofia Janson
sofia@word-uppsala.se

Vi är omringade av kultur, varje dag, varje timme under dagen. Tv, internet, radio, tidningar, allt består delvis av kultur.

Själv har jag svårt att acceptera att medierna, eller vad som helst, faktiskt har ett stort inflytande på hur jag uppfattar kultur och allt annat, men innerst inne vet jag att kulturen påverkas mycket av medierna.

Vad vi än gör har medierna påverkat oss på ett eller annat sätt, och när det kommer till kultur är det väldigt sant att medierna påverkar.

Kultur handlar om konst, men vad är konst? Allt är konst. Och när man tänker på saken består medier nästan enbart av kultur.

Medierna kastar kultur på oss hela tiden. Bilder i tidningar, kläder på skådespelare, reklam, tv-program. Allt runt omkring oss är kultur, och medierna bidrar mycket med att delge oss den.

OM NÅGON SKULLE kunna kontrollera all media skulle den kunna kontrollerar kulturen också.

Jag tror att jag hellre har medierna kontrollerad av en person än kulturen. Tänk om en person bestämde vilka böcker som skulle skrivas, filmer som skulle göras, tavlor som skulle målas, kläder som skulle sys, pjäser som skulle sättas upp, musik som skulle spelas, tv-program som skulle visas!

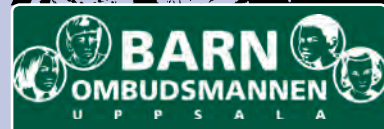
Nej, usch! Det skulle vara hemskt. Jag gillar när det finns ett stort utbud.

MEN MEDIERNA OCH kulturen är så ordentligt sammanflätade att det nog inte går att kontrollera den ena utan att också kontrollera den andra. Medierna bestämmer vilken kultur som visas för oss och medierna består av så mycket kultur att kulturen bestämmer medierna.

Trots detta, att medierna och kulturen går hand i hand, har jag svårt att acceptera det faktum att medierna har något inflytande över vilken kultur jag väljer att ta del av. •

**BARN-
OMBUDS-
MANNEN
I UPPSALA**
arbetar för att du
ska få det bättre.

Kom och hälsa på
oss på Kungsgatan
47a.

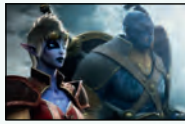

www.dinbarnombudsman.nu
uppsala@dinbarnombudsman.nu

www.dinbarnombudsman.nu
uppsala@dinbarnombudsman.nu

www.dinbarnombudsman.nu
uppsala@dinbarnombudsman.nu

www.dinbarnombudsman.nu
uppsala@dinbarnombudsman.nu

Rift är ett spel värt att testa, tycker Hannes (nästa sida).

Alla är överens om att spelet har slående likheter med Blizzards stolthet.

Musik

Mognare skottar

Glasvegas

EUPHORIC///HEARTBREAK\\\\

► ROCK

EUPHORIC HEARTBREAK ÄR uppföljaren till de skotska rockarnas hyllade debutalbum *Glasvegas*. Man hör definitivt att det är de på soundet och deras speciella skotska uttal, men samtidigt skiljer sig den här skivan en hel del från den förra.

På förra plattan var de yngre, mer oerfarna och kanske lite naivare. Nu har de vuxit upp lite och blivit mognare men ändå behållit sin själ.

Mina favoritlåtar på skivan är *I feel wrong (Homosexuality pt.1)*, *Lost Sometimes* och den första singeln *Euphoria, take my hand* som redan spelas flitigt på radiostationerna.

Jag tror garanterat att skivan kommer bli en minst lika stor hit som förra. Den kommer spelas av både tonåriga tjejer och killar men också av en hel del äldre rockers.

Emelie Wahlqvist

Lykke Li

WOUNDED RHYMES

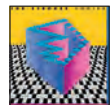
► INDIEROCK

ATT LYSSNA PÅ Lykke Lis nya album *Wounded rhymes* är som att vakna upp till kvitterande fåglar en vårmorgon. Låtarna är lugna men ändå mäktiga, nästan som om det sprutar ut harmoni från högtalarna. Låtarna ger ett slags bekräftelse om nuet och denna sekund. Lykke Lis röst är väldigt speciell som är stark och mäktig, som en hel körs röster. Hon har ett speciellt uttryck som kommer fram i alla låtarna i det nya albumet. Värld att lyssna på!

Nadia Chache

The Strokes

ANGLES

► ROCK

STROKES HAR GJORT det igen. Det här är deras fjärde album och ingenting kan gå snett. Deras glödande ande har inte slutat gnistra och deras musik har inte heller tappat sin glöd. Med sprutande adrenalin och låtar på topp blir dagen till något extra. Deras låtar är som en extra stark indisk krydda och klimaxlåten *Under cover of darkness* ger det nya albumet det lilla extra. The Strokes idealiserar min vardag – låt dem förgylla din dag också!

Nadia Chache

Bio

Ger insikt

ATT SE FILMEN gav en insikt om de bortglömda människorna i samhället – folk som man länge placerat i fack, som hela tiden följt regler och kommandon, nästan så att man fokuserat på att skydda individerna för att visa att de är annorlunda när de är som alla andra.

Alex är en kille som tappat respekten för livet och personerna i sin omgivning. Efter att han blivit utslängd av sin flickvän inser han

Hur många lingon finns det i världen?

► DRAMAKOMEDI

att han måste ta tag i sitt liv. Han flyttar till sin bror i Hudiksvall för att börja om på nytt, trots sin stora saknad efter sin flickvän och dotter.

Han får jobb på ett daghem för utvecklingsstörda. Alex bestämmer sig för att bli en bättre människa. Leif, Kristina och alla andra han arbetar med hjälper honom, och Alex tar fram deras artistiska anda.

Nadia Chache

The way back

► DRAMA

THE WAY BACK handlar om sju krigsfångar som 1941 flyr från ett av Stalins Gulag-läger i Sibirien. Vi får följa med dem under deras 600 mil långa vandring tillbaka till friheten.

Eftersom handlingen går ut på att de går 600 mil så är det kanske inte så konstigt att det blir rätt långtråkigt. Det hade säkert kunnat fungera om karaktärerna hade varit mer sympatiska, men som det är nu så berörs jag inte särskilt av något som händer dem.

Emelie Wahlmark

No strings attached

► KOMEDI

NATALIE PORTMAN OCH Ashton Kutcher spelar i denna nya romantiska komedi, och om ni blir lika avskräckta som jag av termen "romantisk komedi" som av de medverkande stjärnorna ska jag hejda er. Ja, den är väldigt kliché och ja, man kan förutse nästan allt som sker under filmens gång, men är det något som filmen får dig att göra så är det att skratta. Kombon av en smart, lagom vulgär och lite udda humor gör denna film definitivt sevärd.

Tania Mukhtar

1

miljon tjugoofta tusen personer gick på *Avatar* i Sverige förra året, vilket gör den till den mest sedda biofilmen 2010. 2000-talets mest sedda film är *Sagan om Ringen* med 1 942 791 besök.

Nyfiken på hur reklamfilm såg ut för trettio år sedan, eller vill du kanske se den allra första film som spelades in i Sverige? Då är filmarkivet.se platsen för dig.

► filmarkivet.se

Spel

Fps som rör om i grytan

Homefront

► FPS

ÅRET ÄR 2027 och USA håller på att gå i konkurs då landet plötsligt blir invaderat av Nordkorea.

Den snabba ockupationen av det försvarslösa USA bryter ut i en total massaker på det intet anande amerikanska folket.

Men hopp finns fortfarande, det är nämligen så att frihetskämparna har börjat mobilisera sina styrkor.

Storyn har helt klart potential men faller som en fura när den skall föras fram.

Vad man hoppades skulle vara ett actionfyllt

äventyr blir i stället till att du sitter stilla och ser på medan de stela huvudkaraktärerna välter kylskåp eller klättrar upp för stegar.

Kort sagt så är singelplayern rätt tråkig, och för att inte tala om kort – cirka 5 timmar.

Men vad *Homefront*

förlorar i story gagnar spelet i multi-player. **Kaos Studios** har verkligen lyckats sätta ihop ett klart fungerande och modernt fps-koncept, men de har även rört runt lite i grytan för att skapa nya och intressanta sätt att hålla kvar spelaren i matchen.

Erik Cedervall

Nytt och på väg

Operation Flashpoint: Red River
PC PS3 X360
21/4

Crisis 2
PC PS3 X360
Ute nu!

Portal 2
PC PS3 X360 Mac
20/4

Mortal Kombat
PS3 X360
20/4

Dynasty Warriors 7
PS3 X360
Ute nu!

Nygammligt koncept funkar i Rift

EFTER SEX ÅR i Azeroth är det dags att se sig om och hitta någonting nytt och fräscht. En betakey för *Rift* dyker upp och varför inte ge ännu en "WoW killer" chansen? *Rift* splittrar upp MMO-

communityn då ena sidan avskriver spelet som en rå och dålig kopia av *WoW*, och den andra sidan är mer förstående. Men alla är överens om att spelet har slående likheter med **Blizzards** stolthet.

Det är i min mening inte negativt, då **Trion Worlds** har tagit in grunden för hur ett MMO ska se ut från det som *WoW*-spe-larna genom åren har utvecklat, och lagt in det i den nya världen *Telara*, där *Rift* utspelas.

NÄSTAN ALLA SOM köpte *Rift* vid release närmar sig eller är lvl 50 nu, och det är här spelet fullt ut ska visa vad det går för.

Det man möts av är det vanliga gamla heroic- och pvp-grindandet. Det är en ny värld med främmande klasser, instancer och slagfält, där vi gör det vi gjort i så många år, och det känns både främmande och bekant – definitivt inte tråkigt men inte heller roligt i längden.

Att bygga upp från det gamla är inget negativt,

så länge man har sin egen unika touch. Så som det ser ut nu finns det oftast en gammal drake man dödat tre år tidigare att relatera till inför en bossfight, och alla i gruppen är med på noterna.

OM DU INTE är alltför fientlig till att delvis känna igen dig i en ny värld och tillsammans med personer som känner likadant bygga upp *Rift* till ett spel utöver en *WoW*-kopia så föreslår jag att du ger det en ärlig chans. •

80

Sommarlovsentreprenörer

Skapa ditt eget sommarjobb under handledning av kunniga och entusiasmerande entreprenörer. För dig som går i ettan eller tvåan på gymnasiet.

Du får

- en utbildningsvecka i entreprenörskap med duktiga och roliga föreläsare
- övningar i att ta initiativ och skapa lösningar
- nyttiga kunskaper för att driva ett enkelt "företag"
- ett startkapital på 2 000 kronor

Du skapar ett sommarföretag som du driver själv eller tillsammans med andra under tre veckor.

När? Vecka 26–29.

Lön? det beror på dig själv, men vi kan garantera dig ett roligt sommarjobb med inkomster.

Veta mer? Marie Siberg på Uppsala kommun, 0708 – 21 64 28 eller marie.siberg@ uppsala.se

Anmälan?

lotta.konigsson@ uppsala.se.

Skriv namn, telefon, skola, e-postadress och kort om varför du vill ha jobbet.

Vi hör av oss senast under maj oberoende av om du får jobb eller inte.

Välkommen med din ansökan!

När? Vecka 25–27.

Lön? Avtalsenlig lön för tre veckor + några halvdagar i höst.

Veta mer? Lotta Königsson på Uppsala kommun, tel 018-727 86 91 eller lotta.konigsson@ uppsala.se

Anmälan? lotta.konigsson@ uppsala.se. Skriv namn, telefon, skola, e-postadress och kort om varför du vill ha jobbet. Vi hör av oss senast under maj oberoende av om du får jobb eller inte. Välkommen med din ansökan!

15

Förändringsagenter

Nytt för i år är möjligheten att genom ett betalt sommarjobb på tre veckor få arbeta med angelägna demokratifrågor för dig och andra ungdomar i Uppsala kommun. För dig som går i ettan eller tvåan på gymnasiet.

Du får

- utbildning under en vecka i användbara verktyg för att arbeta med socialt entreprenörskap och samhällsförändring
- uppdrag från Uppsalas politiker
- handledning under ytterligare två veckor i förändringsarbete

Vill du pröva ett annorlunda sommarjobb i år?

2

redaktionen
tipsar

x

Hip hop på Huset

Skivaktuella Labyrint och Carlito spelar för Ship to Gaza på Ungdomens hus.

▶ Ungdomens hus,
13 april

Structured Noises

Två killar från Uppsala som tillsammans skapar ganska fresh dubstep.

▶ soundcloud.com/structurednoises

Tetra bildades i höstas och har redan spelat för en fullsatt lokal på kulturnatten. Nu hoppas de på fler gig.

Text: Ellen Pan • Foto: Elina Mueller

Består av: Natasja Dluzewska, fiol, Sandra Tilander, cello, Elin Hultqvist, viola och Anna James, fiol.

Bildades: september 2010.

Www: Snart på Facebook.

Vad är en stråkkvartett?

– Det är en ensemble av fyra stråkinstrument. Stråkkvartetten består alltid av samma uppsättning – två fioler, en viola och en cello.

Hur bildades Tetra?

– Elin pratade med sin musiklärare om att hon ville starta en kvartett. Läraren frågade i sin tur runt på musikskolan efter folk som ville vara med.

– Det lät kul, så vi stämde möte och

alla kände redan igen varandra.

Var hämtar ni inspiration?

– Vi tar efter en del från vår före detta musiklärare som själv hade en stråkkvartett.

Gör ni många spelningar?

– Relativt många, några per termin. Vår första riktiga spelning var på kulturnatten och sen har vi gjort både privata och offentliga spelningar. Gigen får vi oftast genom kontakter via musikskolan, och så har vi delat ut en massa visitkort. Många vill gärna ha lite annorlunda underhållning.

Vilken respons har ni fått?

– Det har bara varit positiva reaktioner hittills. Vår första spelning, i Helga Trefaldighets kyrka, var fullsatt trots att vi bara annonserat i en tidning.

– En gång kom några åhörare fram efter en spelning och var helt förundrade, det var jättekul!

– Om man nämner gruppen så blir folk ofta nyfikna och undrar vad Tetra är för något.

Hur ser era framtidsplaner ut?

– Anna som är äldst tar studenten i sommar men blir troligen kvar i Uppsala, så förhoppningsvis håller vi ihop och spelar vi hela nästa år också. Vi hoppas på fler spelningar och spännande samarbeten. •

Det är ju lugnt om man vill ha big boobies eller plutar med munnen om man tänker efter varför man gör det.

Tania Mukhtar
tania@word-uppsala.se

They're not all diamonds

MEDIA, JAHA VAD är det egentligen, tänker jag och loggar in på NE för att slå upp begreppet. Genast påminns jag om att jag inte kan se artikeln förrän jag har loggat in, och i stället fylls skärmen med uppmaningar om att dela med mig om min misslyckade sökning på Facebook eller Twitter. "Var den första av dina vänner att gilla denna sida!"

Suck. Varifrån kommer vår generations besatthet av att ständigt dokumentera varje händelse? Visst kan vi alla hålla med om att massmedia har vuxit sig så stort att vi är helt omringade av nyheter och kändisliv, men är social media på väg mot samma håll?

ELLER ÄR VI kanske redan där, då vi tycks ha en benägenhet att ständigt dela med oss av vår minsta lilla tanke. Är det bekräftelsen vi söker? Succén då din status om hur mycket du köpte dina nya skor för fick tre likes.

Var går gränsen för hur mycket vi väljer att synas och dela med oss? Kanske har vi inget val då vi är konstant uppkopplade på ett eller annat sätt och vi blir som en stor ihoptrasslad boll, där alla ligger på varandra och väsnas.

JAG SÄGER DET nu, alla era tankar och åsikter är inte små guldkorn, och om någon verkligen bryr sig så kommer de låta dig veta det på ett bättre sätt än genom tummen upp på Facebook. •

Han friterar brunchen

Kändis Henrik Torehammar

Ålder: 30 år.
Gör: Journalist och programledare för *Brunchrapporten* i P3.
Bor: Stockholm

På fritiden: Just nu gillar jag faktiskt att hänga med mina kompisar som har småbarn, det är väldigt roligt!

Har du som jobbar inom media ett svar att ta upp vissa frågor?

– Ja, som journalist på public service så har jag det. Vårt uppdrag är lite i korthet att vara som en duktig mattant som ser till att det finns nyttiga saker på alla barns tallrikar. *Brunchrapporten* som program friterar sedan de nyttigheterna.

Varför friterar ni nyttigheterna?

– Vi ser oss lite som en experimentverkstad som testar

nya sätt att nå ut till folk. Vi skämtar om saker eller dramatiserar. Och sen hoppas vi att de som lyssnar tycker att det är roligt, vi tycker i alla fall att det är roligt att göra det!

Vad tycker du borde uppmärksammas mer i media?

– Det viktigaste är att vi måste vara mer kritiska! Jag brukar säga att problemet är modebloggarna och 90-talisterna, men de är ju inget problem egentligen. Det spelar

ingen roll om man tar en massa dagens outfits, om man samtidigt röstar i riksdagsvalet och sätter sig in i sådana saker.

– Det är ju lugnt om man vill ha big boobies eller plutar med munnen om man tänker efter varför man gör det.

Vad är ditt drömprojekt?

– När jag var liten fanns det olika "så funkar det"-böcker som beskrev saker på ett väldigt tydligt och lätt sätt, till exempel "så funkar kroppen".

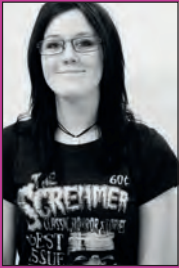
– Det fanns en "så funkar Sverige" som beskrev riksdagen, kommuner och företag på ett väldigt enkelt sätt. En sådan skulle jag verkligen vilja göra! En uppdaterad version av den för 00- och 10-talet.

Text: Emelie Wahlmark
Foto: Snezana Vucetic Bohm/SR

4

finfina praktikanter i fyrfärg!

Veronika Feljing**GUU, Grafisk kommunikation**

Älskar: Sjunde himlen – "When I see their happy faces smiling back at me."

Hatar: När man får hem skolkortet och ser att man blundar, i år IGEN!

Favorit ...

... Harry Potter-karaktär: Albus Percival Wulfric Brian Dumbledore. R.I.P Abbe!

... citat/motto: What would Jesus do? – kärlek och förlåtelse, vackert.

... bergskedja: Uralbergen – gränsen mellan Europa och

Asien, mäktigt!

... grund-

ämne: (U)

Uran – cool

halveringstid!

Sara Pihl Thoren,**Communication**

Älskar: Fantasyböcker, vad är bättre än att gräva sig ner i en tusen sidor lång bok och försvinna i några dagar!

Hatar: Jag tycker hatar är ett väldigt starkt ord, så jag hatar inte.

Favorit ...

... Harry Potter-karaktär: Severus Snape, mer missförstådd kille får man leta efter.

... citat/motto: If A is success in life, then A equals x plus y plus z. Work is x; y is play; and z is keeping your mouth shut – Albert Einstein.

... bergskedja: Himalaya, där jorden möter himlen, så mäktigt.

... grundämne: (Kr) Krypton. Får mig alltid att tänka på Clark Kent!

Viktoria Eriksson**GUU, Foto**

Älskar: Mormors köttbullar.

Hatar: Minusgrader.

Favorit ...

... Harry Potter-karaktär: Rubeus Hagrid – söt kille det där.

... citat/motto: "Forget, regret or life is yours to miss" – musikalen Rent.

... bergskedja: Montes Caucasus – månens svar på Alpena.

... grundämne: (H) Väte – förekommer i ett flertal isotoper!

Spotify

Skriv i Spotifys sökfält:
spotify:user:tidningenwordfacebook.com/
tidningenword

word- uppsala.se

ANNONS

Vad vill du säga till en politiker i Uppsala?

maila
info@motesplatsen.net
ringa
018-69 44 99

Mötesplatsen

På Mötesplatsen träffas Uppsalas unga och de som bestämmer. De lyssnar på varandra för att beslut som rör unga ska bli bättre.

Mötesplatser i vår

- tisdag den 8 februari
- tisdag den 15 mars
- tisdag den 12 april

Alltid gratis mat och fika för unga.

Alltid 17.30.

Alltid på Grand

motesplatsen.net

